

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Martina Lánička ve věci

žalobce: **O. S.,**
státní příslušnost Ukrajina
zastoupený advokátem Mgr. Faridem Alizeyem
sídlem Stodolní 834/7, 702 00 Ostrava- Moravská Ostrava

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 11. 2018 č. j. MV-123126-4/SO-2018, ve věci
žádosti o povolení k přechodnému pobytu

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 30. 11. 2018 domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 15. 8. 2018, č. j. OAM-5748-2/PP-2016, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu ze dne 20. 4. 2016 podaná podle § 87b odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).
2. Žalobce v podané žalobě nesouhlasí se zamítnutím jeho žádosti o povolení k přechodnému pobytu, když má za to, že splňuje podmínku rodinného příslušníka občana Evropské unie ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců. Žádost o povolení k přechodnému pobytu dle § 87b zákona o pobytu cizinců, podal za účelem sloučení rodiny, neboť uzavřel dne 19. 3. 2016 manželství s paní L. Š. Toto manželství bylo sice rozvedeno, avšak bezprostředně od rozvodu udržuje žalobce druhovský poměr s paní S. K., sdílí s ní domácnost a tento vztah je dle žalobce srovnatelný se vztahem manželským podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění (dále jen „občanský zákoník“). Dále žalobce vytýká správnímu orgánu, že nezajistil důkazy a neprověřil jeho tvrzený druhovský vztah, když tuto skutečnost oznámil správnímu orgánu bezprostředně po začátku vztahu. Správní orgán nevzal v úvahu ani skutečnost, že žalobce žije na území ČR více než šest let, má zde pracovní vazby, pracovní kontakty, kdy naopak na Ukrajině již žádné zázemí nemá a nemůže se tam vrátit. V závěru žalobce zmiňuje, že napadené rozhodnutí nepřiměřeně zasahuje do jeho života a psychického stavu a absence neprovedení testu proporcionality činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že trvá na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí. Žalovaná odkázala na část III. napadeného rozhodnutí, kde se jako odvolací správní orgán k námitkám žalobce dostatečně vyjádřila. Zdůraznila, že žalobce své postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie dle § 15a zákona o pobytu cizinců dovozoval od L. Š., státní příslušnice České republiky, se kterou dne 19. 3. 2016 (tj. cca 1 měsíc před podáním předmětné žádosti) uzavřel manželství, které však bylo rozsudkem Okresního soudu v Ostravě, sp. zn. 16 C 190/2017 rozvedeno. Dále žalovaná nesouhlasila s tvrzeným procesním pochybením správního orgánu I. stupně, jež mělo spočívat v nezajištění důkazů ohledně vztahu žalobce s jinými osobami, jelikož žalobce měl a mohl o této skutečnosti případně informovat již prvostupňový správní orgán, což však neučinil. Žalovaná neshledala relevantními ani námitky žalobce ohledně jeho života, přátel a práce na území ČR. Pro získání pobytového oprávnění je základní podmínkou postavení rodinného příslušníka ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců na území ČR, přičemž zákon neumožňuje nesplnění této podmínky prominout.

4. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
5. Z obsahu správních spisů soud zjistil, že žalobce podal dne 20. 4. 2016 žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky dle ust. § 87b zákona o pobytu cizinců odůvodněnou jeho postavením rodinného příslušníka občana Evropské unie v intencích ust. § 15a zákona o pobytu cizinců. Žalobce byl v době podání žádosti manželem paní L. Š., narozené X, státní příslušnice České republiky. Ministerstvo vnitra vydalo dne 2. 2. 2017 rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce, č. j. OAM-5748-12/PP-2016, a to podle ust. § 87e odst. 1 s odkazem na § 87 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců s tím, že se žalobce stal neodůvodnitelnou zátěží systému pomoci v hmotné nouzi České republiky. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce dne 15. 2. 2017 odvolal s odůvodněním, že zátěž pro sociální systém ČR není, kdy na podporu svých tvrzení doložil pracovní smlouvu. Na základě skutečností uvedených v odvolání vydalo Ministerstvo vnitra v rámci autoremedury rozhodnutí ze dne 18. 3. 2018, č. j. OAM-5748-21/PP-2016, kterým své rozhodnutí o zamítnutí žádosti zrušilo. Následně vydalo rozhodnutí ze dne 15. 8. 2018, č. j. OAM-5748-27/PP-2016, kterým žádost žalobce zamítlo, neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců. Správní orgán I. stupně se zabýval základní otázkou pro vydání povolení k přechodnému pobytu, kterou je postavení rodinného příslušníka občana EU. Podle něj žalobce toto postavení pozbyl v důsledku rozvodu manželství s paní L. Š. Před vydáním rozhodnutí měl žalobce možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, vyjádřit se k nim, případně navrhnout jejich doplnění, avšak tohoto svého práva nevyužil. Správní orgán I. stupně vzal za dostatečně prokázanou existenci skutečnosti, která odůvodňuje zamítnutí žádosti. Žalobce podal proti tomuto prvostupňovému rozhodnutí odvolání, které následně doplnil jeho právní zástupce. Žalovaná o odvolání rozhodla napadeným rozhodnutím, přičemž se ztotožnila se skutkovými zjištěními, způsobem jejich zhodnocení a právními závěry prvostupňového správního orgánu.
6. Podle ust. § 15a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, v rozhodném znění, se rodinným příslušníkem občana Evropské unie pro účely tohoto zákona rozumí jeho manžel.
7. Podle ust. § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, v rozhodném znění, se za rodinného příslušníka občana Evropské unie považuje též cizinec, který prokáže, že má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné domácnosti; při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu.
8. Podle ust. § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, v rozhodném znění, je rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a doprovází občana Evropské unie na území nebo následuje občana Evropské unie, který na území pobývá, povinen požádat ministerstvo o vydání povolení k přechodnému pobytu, pokud hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce.
9. Podle ust. § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, v rozhodném znění, ministerstvo žádost o vydání potvrzení o přechodném pobytu na území zamítne, jestliže žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v §15a, nedoprovází nebo

nenásleduje občana Evropské unie na území nebo nepředloží náležitosti uvedené v § 87b odst. 3.

10. Podle ust. § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, v rozhodném znění, správní orgán zohlední při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
11. Podle ust. § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, v rozhodném znění, posuzuje správní orgán přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.
12. Podle ust. § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) se k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Namítá-li účastník, že mu nebylo umožněno učinit v řízení v prvním stupni určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s odvoláním.
13. Pokud se týká prvního žalobního bodu, krajský soud nesdílí názor žalobce, že splňuje podmínku pro povolení přechodného pobytu, tedy postavení rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců. Žalobce sám v žalobě nerozporuje skutečnost, že již není manželem občanky členského státu EU. Uvedl však, že bezprostředně od rozvodu manželství udržuje druhovský poměr s novou ženou, sdílí s ní společnou domácnost a není vyloučeno, že do budoucna se jejich vztah vyvine v manželství, kdy tato skutečnost je srovnatelná se vztahem manželským ve smyslu občanského zákoníku. Tvrzený druhovský vztah měl podle žalobce správní orgán vzít v úvahu, což neučinil, byť se žalobce o této skutečnosti zmiňoval.
14. Krajský soud předně uvádí, že žádost žalobce o povolení k trvalému pobytu byla podána z důvodu, že na území ČR uzavřel sňatek s českou státní příslušnicí, takže v době zahájení správního řízení skutečně splňoval podmínku ve smyslu § 15a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Podmínka trvalého partnerského vztahu, který není manželstvím ve smyslu § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, nemůže být postavena manželství na roveň, či s tímto být směřována, tak jak činí žalobce, jelikož se jedná o dva odlišné důvody pro přiznání statusu rodinného příslušníka občana EU. Právní mocí rozsudku Okresního soudu v Ostravě ze dne 6. 9. 2017, sp. zn. 16 C 190/2017-20 žalobce bez dalšího pozbyl status rodinného příslušníka občana EU dle § 15a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Ke splnění podmínek trvalého partnerského vztahu se vyjádřil Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“), v rozsudku ze dne 17. 9. 2015, sp. zn. 4 Azs 151/2015-35, kde uvedl: *„trvalost partnerského vztahu je přirozeně možné dovodit především ze samotné délky vztahu, z předpokladatelného budoucího vývoje vztahu a vůle partnerů ve vztahu setrvat. Významným vodítkem pro její posouzení mohou být informace, kdy vztah vznikl, za jaké situace, jak dlouho již vztah trvá, jak se v průběhu času vyvíjel a jaké významné okolnosti jej provázely. Stejně tak důležité je ale posouzení, zda partneři plánují společnou budoucnost, přemýšlejí již o konkrétním budoucím uspořádání vzájemných poměrů a znají i individuální plány svého partnera. Jinými slovy, kvantitativní stránka vztahu pro účely § 15a odst. 3 písm. b) cizineckého zákona je*

zpravidla naplněna tehdy, pokud lze u posuzovaného vztahu již mluvit o určité společné minulosti a zároveň vše nasvědčuje tomu, že vztah bude i v budoucnosti nadále pokračovat. Při posuzování trvalosti partnerského vztahu má ovšem primární význam samotné plynutí času, které svědčí ve prospěch trvalosti vztahu, pokud pouto mezi partnery dosahuje stále dostatečné intenzity.“ Krajský soud se zcela ztotožňuje s citovanými názory NSS. Z označeného judikátu NSS vyplývá, že s prokázáním existence trvalého partnerského vztahu ve smyslu ust. § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců je zpravidla spojeno poměrně obsáhlé dokazování, jehož předmětem je nejen existence vztahu a existence společné domácnosti partnerů, ale také pevnost vztahu a jeho intenzita, přičemž důkazní břemeno je jednoznačně na straně žadatele. Teprve na základě prokázání existence těchto zákonných podmínek může správní orgán rozhodnout o naplnění zákonných znaků existence takového vztahu. Již ze samotné dikce ustanovení § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců vyplývá, že oproti statusu rodinného příslušníka občana EU dle ust. § 15a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tj. manžela rozdílný a mnohem rozsáhlejší obsah důkazního břemene žadatele.

15. Ke druhému žalobnímu bodu spočívajícímu v názoru žalobce, že správní orgány neuvedly nic konkrétního, co by bylo důvodem k zamítnutí jeho žádosti a zároveň neprověřili žalobcův další vztah, je zapotřebí uvést následující. Žalobce poprvé zmiňuje svůj roční vztah s družkou S. K. ve svém odvolání ze dne 27. 8. 2018. Tuto skutečnost neuvedl po celou dobu trvání správního řízení před správním orgánem prvního stupně, a to ani před jeho ukončením, kdy měl možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí. Krajský soud k tomu dodává, že s ohledem na to, že žalobce v odvolání tvrdil, že vztah se současnou družkou udržuje od rozvodu (tj. ode dne 6. 9. 2017 - pozn. soudu) měl tuto skutečnost tvrdit a důkazy svědčící o splnění zákonných podmínek dle ust. § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců předložit již v řízení před správním orgánem I. stupně. Jedná se tedy o tvrzení, které žalobce zcela jistě mohl uplatnit a také prokazovat již dříve než v odvolání. V této souvislosti lze poukázat na konstantní judikaturu správních soudů vztahující se k zásadě koncentrace správního řízení dle § 82 odst. 4 správního řádu, např. na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2016 č. j. 11 A 24/2014-62, který vyslovil, že odvolací orgán je povinen akceptovat nové skutečnosti a návrhy nových důkazů uvedených v odvolání, pouze tehdy, pokud je účastník nemohl uplatnit dříve. Taková situace v posuzované věci nenastala. Odvolací orgán proto neměl povinnost k této novotě v rámci svého rozhodování přihlížet, či dokonce toto tvrzení blíže šetřit a pátrat po dalších důkazech. Jak správně uvádí NSS v rozsudku ze dne 12. března 2015, sp. zn. 9 Azs 12/2015: „je zejména v zájmu žadatele, aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny potřebné podklady. Pokud tak stěžovatel neučinil, je současná situace důsledkem pouze jeho nečinnosti“. Také druhý žalobní bod proto krajský soud důvodným neshledal.
16. K poslednímu žalobnímu bodu spočívajícímu k neposouzení nezbytnosti zásahu do rodinného života žalobce, uvádí krajský soud následující. Ve smyslu výše citovaného § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců se přiměřenost zásahu do soukromého nebo rodinného života žadatele posuzuje pouze v případech, kde to zákon výslovně stanovuje. V předmětné věci byla žalobcova žádost zamítnuta dle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, přičež žalovaná nebyla dle zákona v tomto případě povinna zkoumat obligatorně proporcionalitu zásahu do žalobcova rodinného nebo soukromého života (*a contrario* § 87e odst. 1 písm. b) ve spojení s § 87e odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Soud aprobejuje závěr žalované, že k námitkám žalobce ohledně jeho života na území nemohlo být přihlédnuto,

jelikož pro jeho postavení rodinného příslušníka ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců není podstatné, zda má na území přátele, práci nebo si zde našel bydlení.

17. V intencích shora uvedené právní argumentace krajský soud zamítl u ústního jednání před soudem navržený důkaz výsledkem žalobce, který se chtěl vyjádřit ke vztahu se současnou družkou a svým sociálním a pracovním poměrům v České republice. Za daného procesního stavu soud není povolán k doplnění dokazování, neboť takovým postupem by zasáhl do výlučné pravomoci orgánů státní správy. Žalobci, u něhož se v mezidobí od podání žádosti o povolení k přechodnému pobytu v souladu s ust. § 15a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců zásadně změnily osobní poměry rozvodem manželství a navázání drahovského poměru s jinou ženou, nic nebrání v tom, aby podal u správního orgánu I. stupně novou žádost, a to ve smyslu ust. § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a prokazoval existenci zákonných podmínek.
18. Na základě shora uvedeného krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
19. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšné žalované nebyla přiznána náhrada nákladů řízení proti žalobci, neboť její náklady nepřesáhly běžnou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 25. září 2019

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu